

Sammanfattning från regionstyrelsen den 4 juni 2019

För protokoll och tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2019-06-04>

Regionstyrelsens delårsrapport per april 2019

Delårsrapport per april 2019 är regionstyrelsens första uppföljningsrapport för året. I rapporten redovisas och analyseras resultat för årets första tertial inklusive en uppföljning av regionfullmäktiges inriktningsmål för 2019 samt målen i nämndens verksamhetsplan. Rapporten innehåller också en uppföljning av internkontroll, fullmäktiges uppdrag samt ekonomiskt resultat.

Regionstyrelsen redovisar till och med april en negativ budgetavvikelse på totalt 70 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på 6,6 procent. Kostnadsutvecklingen måste minska genom att verksamheten prioriterar, genomför åtgärder och arbetar med omställning mot en hållbar ekonomi.

Regionstyrelsen beslutar:

Upprättat förslag till delårsrapport för regionstyrelsen per april 2019 fastställs.

Regiondirektören får i uppdrag att omgående under 2019 genomföra de aktiviteter som är möjliga och ingår i planen för omställningen av verksamheten mot en hållbar ekonomi.

Regiondirektören avrapporterar genomförandet i samband med månadsrapporteringen till styrelsen. Indikatorer, nuläge och målvärde, ska fastställas. Om planerad effekt uteblir ska ytterligare åtgärder genomföras.

Regionfullmäktige ska tillskrivas om att regionstyrelsens uppdrag inte kan mötas inom rådande ekonomiska ramar.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Region Västerbottens delårsrapport per april 2018

Delårsrapport för Region Västerbotten per april 2019 är regionstyrelsens första uppföljningsrapport för året till regionfullmäktige. Delårsrapporten inkluderar uppföljning av landstingsfullmäktiges målområden, riktade uppdrag, internkontroller för perioden som ska rapporteras, trender i verksamheten samt ett ekonomiskt bokslut och är baserad på rapportering från styrelser och nämnders.

Fokus i delårsrapporten är uppföljningen av inriktningsmålen God och jämlik hälsa, Attraktiv medarbetare och Tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar region.

Prognosen för 2019, efter första tertialet, är ett resultat på minus 356 miljoner kronor och en bedömning om att regionen inte kommer att uppnå det finansiella resultatmålet. Prognostiserat balanskravsresultat visar ett underskott om 770 miljoner och ska återställas inom tre år.

Verksamhetens resultat är per april negativt med 291 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnader avviker negativt med 292 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen förklaras främst av kostnader för personal, produktion, fastighet och utomlänsvård.

Prognosen för 2019 avseende verksamhetens nettokostnader bedöms till ett underskott mot budget på 750 miljoner. Verksamhetens resultat prognostiseras till minus 795 miljoner kronor och årets resultat till minus 356 miljoner kronor.

Det prognostiserade balanskravsresultatet visar ett underskott på 770 miljoner kronor och som ska återställas inom tre år.

Inför 2019 har verksamheterna planerat åtgärder för drygt 210 miljoner kronor främst utifrån att kostnadsnivån varit hög det senaste året.

Styrelsen konstaterar att Region Västerbottens utmaningar kommer att kräva ett långsiktigt, uthålligt och genomgripande förändringsarbete som ger verksamheten och organisationen i dess helhet möjligheter att prioritera och hantera åtgärder som ger effekt på både kort och lång sikt.

Regionstyrelsen har beslutat:

Regiondirektören får i uppdrag att omgående under 2019 genomföra de aktiviteter som är möjliga och ingår i planen för omställningen av verksamheten mot en hållbar ekonomi.

Regiondirektören avrapporterar genomförandet i samband med månadsrapporteringen till styrelsen. Indikatorer, nuläge och målvärde, ska fastställas. Om planerad effekt uteblir ska ytterligare åtgärder genomföras.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Upprättad delårsrapport per april 2019 för Region Västerbotten godkänns.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Centralt personuppgiftsansvar för Svenskt Bräckregister

Svenskt Bräckregister är ett nationellt kvalitetsregister för ljumskbräckskirurgi. Registret innehåller uppgifter om ljumskbräckoperationer hos patienter som är 15 år och äldre. Registret hör till Sveriges främsta kvalitetsregister och är klassat i certifieringsnivå 1.

Sedan 2013 är Region Jämtland-Härjedalen både centralt personuppgiftsansvarig (CPUA) och registeransvarig myndighet för registret. Nationellt kvalitetsregister Svenskt Bräckregister har Region Jämtland-Härjedalen som sin centrala person-uppgiftsansvariga myndighet (CPUA). Svenskt Bräckregister är anslutet till Registercentrum Norr i Region Västerbotten.

Inom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) pågår en utredning kring konsolidering av Centralt personuppgiftsansvariga. Förslaget som har utvecklats av SKL och granskats av nationellt juristnätverk är att minska antal CPUA till sex stycken – en i varje region. För att säkerställa att kompetens i kvalitetsregister-frågor finns, föreslås det att CPUA ska finnas där det redan finns ett Registercentrum som kan stödja i övriga kvalitetsregisterfrågor kring registeransvar. Förslag har därför framförts från Region Jämtland-Härjedalen att det centrala personuppgiftsansvaret för Svenskt Bräckregister överförs till Region Västerbotten. Region Jämtland-Härjedalens interna process för överlämning av CPUA ansvar behöver vara slutförd innan ansvaret kan tas över av Region Västerbotten. Detta beräknas vara klart till halvårsskiftet 2019.

Regionstyrelsen har beslutat att Region Västerbotten övertar centralt personuppgiftsansvar (CPUA) för kvalitets-registret Svenskt Bräckregister från Region Jämtland-Härjedalen från och med tidigast den 1 juli 2019.

Registercentrum Norr utses till organisatoriskt ansvarig enhet för Svenskt Bräckregister.

Mer information lämnas av Yulia Blomstedt, enhetschef, 090-785 72 80.

Norrlands universitetssjukhus: Renovering och anpassning av fastighet 5A, kliniskt träningscenter.

Byggnad 5A vid Norrlands universitetssjukhus består av två delar och inrymmer i dag i huvudsak Rättsmedicinalverket (RMV) och lokaler för administration och forskning. Byggnaden är i stort behov av renovering av golv, fönster och tekniska system. Gamla vattenskador och byggnadsrelaterad ohälsa behöver åtgärdas och sammanlagt rör det sig om cirka 5 900 kvadratmeter yta.

Region Västerbotten och Umeå universitet har sedan 2015 planerat för ett gemensamt kliniskt träningscenter (KTC) med placering i byggnad 5A när lokalerna är färdigställda. Universitetet vill hyra två våningar åt KTC för universitetets räkning och Region Västerbotten lokaliseras i två våningar. En viktig del i detta är att flytta samman verksamheten i gemensamma lokaler i 5A för att öka samnyttjande av personal, lokaler och utrustning.

Sjuksköterske- och läkarprogrammet är i stort behov av funktionella lokaler med tillgång till kliniskt träningscentrum för att kunna starta utbildningen 2020. Umeå universitet har sagt upp nuvarande hyresavtal på premisen att hyra nya anpassade lokaler i byggnad 5A från 2020.

Kostnaden för den totala renoveringen inklusive verksamhetsanpassningar av byggnad 5A beräknas uppgå till 150 miljoner kronor. Byggnation av lokaler för KTC i Region Västerbottens regi har prioriterats ner och förskjuts på framtiden. Kostnaden för att färdigställa två våningar för Umeå universitets räkning och renovering av huset är beräknad till 90 miljoner kronor.

Finansiering och hyresintäkter regleras till viss del genom ALF-ersättning (Avtal om läkarutbildning och forskning). Dessa behöver ses över då hyreskostnaderna efter renovering och anpassning överstiger nuvarande ersättningsnivå.

Regionstyrelsen har beslutat:

Regiondirektören får i uppdrag, med rätt att vidaredelegera, att genomföra projektering och byggarbeten i byggnad 5A för anpassning åt kliniskt träningscenter inom en ram på en total kostnad av 90 miljoner kronor.

Regiondirektören får i uppdrag, med rätt att vidaredelegera, att omförhandla ersättningsnivåerna i ALF så att ersättning täcker de faktiska kostnaderna för verksamhetsytorna efter renoveringen.

Mer information lämnas av Tommy Svensson, servicedirektör, 090-785 72 30.

Ambulanshelikopterverksamhet i Region Västerbotten

Ambulanshelikopterverksamheten i Region Västerbotten bedrivs i dag med en medeltung helikopter i avtal med en privat operatör, Babcock Scandinavian Air Ambulance (BSAA). Man har 550–600 uppdrag och ca 600–700 flygtimmar per år. Helikoptern bemannas med två piloter, en intensivvårds- respektive anestesijuksköterska och en specialistläkare inom anesthesi- och intensivvård.

Nuvarande avtal mellan Region Västerbotten och BSAA löper till den 31 december 2021 med option på förlängning fram till den 31 maj 2022. För att utnyttja förlängningsoptionen ska Region Västerbotten meddela operatören senast 18 månader innan avtalet löper ut.

Inför en eventuell förlängning av avtalet eller en förnyad upphandling av helikoptertjänsten har Region Västerbotten värderat medlemskap i Kommunalförbundet Svensk Luftambulans (SLA) som alternativ till upphandling av tjänsten enligt LOU. Värderingen har omfattat tjänstens innehåll, ekonomi, möjligheter till insyn och påverkan i beslutsfattande samt regional och nationell samverkan.

Värderingen har utfallit till fördel för medlemskap i Svensk Luftambulans. Innan slutligt beslut om medlemskap i SLA ska eventuellt underlag kompletteras med fördjupad risk och sårbarhetsanalys, ekonomisk analys samt granskning av förbundsordning.

Regionstyrelsen har beslutat att ge regiondirektören i uppdrag att bereda en ansökan om medlemskap i kommunalförbundet Svensk Luftambulans för beslut i regionfullmäktige hösten 2019.

Mer information lämnas av Helge Brändström, beredskapsöverläkare, 090-785 38 58.

Region Västerbottens patientsäkerhetsberättelse 2018

Västerbottens läns landsting fortsatte under 2018 det etablerade systematiska arbetssättet för att följa upp och förbättra patientsäkerheten.

Resultaten av årets genomförda mätningar visade på en ökning av de vårdrelaterade infektionerna, en försämring av de basala hygienrutinerna samt en minskning av andelen patienter som utvecklar trycksår. Mätningen av korrekt läkemedelslista inom sjukhusvården låg på samma nivå som fjolåret, medan en försämring fanns inom primärvården.

Hösten 2018 genomfördes kampanjveckor runt korrekt läkemedelslista tillsammans med apoteken. Region Västerbotten har fortsatt lägst förskrivning av antibiotikarecept i öppenvården och det syns även en minskning inom slutenvården.

Antalet utlokaliserade patienter fortsatte att öka beroende på vårdplatsbrist, brist på medarbetare samt att planerade öppningar av vårdplatser inte kunnat ske.

En stor andel utskrivningsklara patienter har också legat kvar på vårdavdelningarna. Avvikelserna är tillsammans med mätningresultaten en del av det systematiska arbetet och en del av egenkontrollen som diskuteras vid patientsäkerhetsdialogerna.

Strama har utbildat så kallade "antibiotikasmarta sjuksköterskor" på länets sjukhus där man via en checklista som används på rondan tillsammans med läkaren kontrollerar antibiotika, men även urinkatetrar.

Länsövergripande nutritionsriktlinjer arbetades fram under året. I klinikernas patientsäkerhetsberättelser finns en rad olika förbättringsarbeten beskrivna som visar på ett högt engagemang i verksamheten utifrån de problem eller brister som identifierats.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Ingrid Hugosson-Wallgren, kvalitets- och säkerhetssamordnare, 090-785 72 58.

Översyn av regionens hantering av föreningsbidrag

Region Västerbotten har sedan 2002 gett bidrag till det lokala föreningslivet i länet. Bidragen syftar till att stödja och stimulera frivilliga organisationer som i organiserade former bedriver frivilligt arbete som förstärker och/eller kompletterar Region Västerbottens mål och verksamhet. En översyn av de olika föreningsbidragen gjordes senast 2007.

I och med bildandet av Region Västerbotten kan föreningar numera söka bidrag från tre olika förvaltningar, som för tillfället har olika förutsättningar, riktlinjer och beslutsinstanser. Därför finns det behov av att genomföra en översyn av hanteringen av de olika bidrag som föreningar och organisationer kan söka, i syfte att skapa en enhetlig och effektiv hantering inom regionen.

I avvaktan på översynen är förslaget att regionen under 2019 inte kommer att hantera några ansökningar för folkhälsobidrag avseende 2020.

Regionstyrelsen beslutar:

Regiondirektören får i uppdrag att genomföra en översyn av regionens hantering av föreningsbidrag, i samverkan med övriga förvaltningar.

I översynen ska regelverk för ansökningar, rutiner samt beslutsinstanser ingå och uppdraget återrapporeras i regionstyrelsen första kvartalet 2020.

I avvaktan på översynen kommer inte några ansökningar för folkhälsobidrag hanteras 2019 avseende verksamhetsår 2020.

Särskilt yrkande: M

Särskilt yrkande: SD

Reservation: M

Reservation: SD

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef, 090-785 73 07.

Kunskapsnätverk för samisk hälsa

Region Västerbotten beviljades, tillsammans med regionerna Norrbotten, Jämtland Härjedalen, Sametinget och ett antal samiska organisationer, bidrag av Socialdepartementet till projektet "Kunskapsnätverk för samisk hälsa". Region Dalarna anslöt kort därefter till samarbetet.

Projektet pågår under perioden 2017–2019 och syftet m är bland annat att öka kunskapsläget om samers hälsosituation samt att öka tillgången till hälso- och sjukvårdstjänster med samisk språk- och kulturförståelse. Kunskapsnätverket arbetar med flera olika insatser, för vilka redogörs den upprättade delrapporten som presenterats för styrelsen.

För att säkerställa att arbetet fortskrider efter projekttidens slut föreslås att kunskapsnätverket övergår i ordinarie verksamhet. Det innebär inrättande och finansiering av en länskoordinator-tjänst på halvtid samt delfinansiering av det regionövergripande samarbetet avseende huvudkoordinator och medel för ersättningar till styrgrupp och referensgrupp.

Den regiongemensamma finansieringen uppgår till 1 miljon kronor per år. Fördelningsnyckel föreslås utgå från dels fastställd grundfinansiering, dels procentuell fördelning utifrån antalet samer per region enligt sametingets röstlängd.

Grundfinansiering på 100 000 kronor per region och fördelning av återstående 600 000 kronor. Kostnadsfördelningen för den regiongemensamma finansieringen föreslås enligt följande:

Region Norrbotten	460 000 kronor
Region Västerbotten	280 000 kronor
Region Jämtland-Härjedalen	148 000 kronor
Region Dalarna	112 000 kronor

Länskoordinator-tjänst behöver finansieras motsvarande halvtids tjänstgöringsgrad.

Regionstyrelsen har beslutat:

Projektet Kunskapsnätverk för samisk hälsa permanentas och övergår från projekt-fas till ordinarie verksamhet från och med verksamhetsåret 2020.

Region Västerbotten delfinansierar den regiongemensamma verksamheten med sammanlagt 280 000 kronor årligen, ersättning enligt projektets fördelningsmodell. Resurserna avser kostnader för länskoordinator-tjänst samt ersättning till styr- och referensgrupp.

Länskoordinator-tjänst finansieras motsvarande halvtids tjänstgöringsgrad.

Mer information lämnas av Ann-Sofi Grenholm, utredare, 090-785 70 78.

Utbildningsdag för beredskap vid totalförsvar och säkerhetsskydd

Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har av regeringen fått i uppdrag att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret. Som en del i återuppbyggnaden sker bland annat omfattande arbete i förberedelserna inför Totalförsvarsövning 2020 (TFÖ2020) där regionernas deltagande samordnas av Socialstyrelsen. Även omfattande arbete med säkerhetsskydd sker, vilket är en förutsättning för att regionerna ska kunna hantera och få ta del av in-formation med hänsyn till rikets säkerhet.

För regionernas del syftar TFÖ2020 till att höja kunskap och kompetens för att uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Övningen ger Region Västerbotten möjlighet att pröva, utveckla och stärka den egna förmågan till civilt försvar. Enligt 3 kap 2 § i samma lag så ansvarar regionstyrelsen för ledningen av den civila hälso- och sjukvården vid höjd beredskap. Till skillnad från fredstida kriser kan ledningsansvaret inte delegeras till krisledningsnämnd eller utskott.

I syfte att ge regionstyrelsen förutsättningar att ta de snabba, säkra och kraftfulla beslut som kan krävas vid höjd beredskap, och som en del i förberedandet för deltagande i TFÖ2020, behövs kunskap om sin egen och andra aktörers ansvar, roller och uppgifter inom området totalförsvar och säkerhetsskydd.

Därför föreslås regionstyrelsen delta på en heldagsutbildning med föreläsningar och seminarieövning inom totalförsvaret och säkerhetsskydd. Utbildning finansieras med statliga medel. Detta enligt Överenskommelse om landstingens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2018–2020, mellan MSB och Sveriges Kommuner och Landsting.

Datumförslag för övningen är den 6 december 2019 eller den 9 december 2019.

Regionstyrelsen har beslutat att utbildningspass inrättas i samband med regionstyrelsens kick-off i februari 2020 samt att regionstyrelsens presidium uppdras se över möjligheterna att planera in pass i samband med arbetsutskottets tematiska informationer vid sammanträden.

Mer information lämnas av Karoline Helmersson, beredskapssamordnare, 090-785 73 03.

Etablering av en samverkansmodell för medicinteknik 2019–2020

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) beslutade i mars att rekommendera regionerna att gemensamt etablera en samverkansmodell för medicinteknik som förbereds under 2019 och tas i drift från och med 2020. Verksamheten utvecklas successivt över tid därefter.

Samverksmodellens finansiering sker i sin helhet inom ramen för sjukvårdsregionerna, förutom vissa funktioner av gemensam karaktär. För dessa föreslås gemensam tilläggsfinansiering motsvarande 2,4 Mkr 2019 (utökning om 1,4 Mkr) och 3 Mkr 2020 (tills vidare) med årlig uppräkningsenligt LPI.

Regionerna ska själva samordna eventuell nödvändig resursomfördelning inom respektive sjukvårdsregion som kan bli aktuell. Dessutom föreslås att ett antal funktioner inrättas, bland annat ett medicintekniskt råd, en beredningsfunktion och en upphandlingsfunktion. Regionerna har ombetts meddela SKL hur rekommendationen implementeras i organisationen.

Av svaret framgår att Region Västerbotten stödjer det övergripande och långsiktiga målet att i en nationell samverkansmodell åstadkomma god, kostnadseffektiv och jämlik vård. Erfarenheterna från läkemedelsområdet av motsvarande samverkan är goda, och en nationell samverkansmodell kommer att bidra till att dämpa trenden med ökade kostnader för medicintekniska produkter.

Sannolikt är resursbehovet i förslaget underskattat, särskilt i de uppgifter som ska ske inom varje sjukvårdsregion. Samverkansmodellen måste därför långsiktigt vara självfinansierande genom att uppnå kostnadsminskningar som motiverar resursbehovet. Att förslaget är utformat att synkronisera med inrättandet av kunskapsstyrning är bra och helt nödvändigt. Därtill framförs särskilda

Mer information lämnas av Jonas Claesson biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör, 090-785 72 55.

Yttrande över utredningen ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan”

Utbildningsdepartementet har gett Region Västerbotten möjlighet att yttra sig över utredningen ”En långsiktig, sammanhållen och dialogbaserad styrning av högskolan, SOU 2019:6” Bakgrunden till utredningen är att det inte har gjorts en samlad utredning av lärosätenas styrning sedan dagens styrssystem infördes för snart 25 år sedan. När regeringen tillsatte utredningen i april 2017 konstaterades att styrningen behöver utvecklas för att ge universitet och högskolor goda förutsättningar att kunna bedriva långsiktig verksamhet.

Utredningen föreslår förändringar och förenklingar i styrning av och resursfördelning till högskolorna för att ge optimala förutsättningar att "utveckla, förmedla och förvalta kunskap som bidrar till en bättre värld".

Förslag till yttrande har upprättats och behandlats i regionala utvecklingsnämnden och av hälso- och sjukvårdsnämnden. Dessa har sammanfogats till ett samlat yttrande från Region Västerbotten som regionstyrelsen har beslutat att fastställa och avge enligt upprättat förslag.

Mer information lämnas av Clas Ahlm, FoU-direktör, 090-785 23 09.

Yttrande över rapporten "Uppföljande granskning av investeringsprocessen för fastigheter"

Landstingets revisorer har den 27 februari 2019 överlämnat granskningsrapporten "Uppföljande granskning av investeringsprocessen" till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Av granskningen framgår att processen för investeringar inte är tillräckligt tydligt reglerad och att det saknas riktlinjer för hur styrelsen ska samverka med berörda nämnder inför beslut om investeringar.

Av rapporten framgår även att det på tjänstepersonnivå är otydligt kring vilka beslut som behöver fattas i investeringsprocessen och vilka befogenheter som krävs för att ta dessa. Granskningen uppmärksammar även också några otydligheter i den långsiktiga strategin för fastighetsinvesteringar.

Revisionen anser att dåvarande landstingsstyrelsen under 2018 utvecklade processen för likviditetsplanering och är positiva till att regionfullmäktige inför regionplan 2019 gav styrelsen i uppdrag att vidareutveckla planeringen av investeringar för att säkerställa att det finns en långsiktig planering.

Med utgångspunkt från granskningen lämnar revisionen följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Bered nya riktlinjer för investeringar som klargör;
 - Styrelsens ledande roll i beredning av investeringsramar.
 - Hur styrelsen ska samarbeta med övriga nämnder inför beslut.
- Definiera tydligare vilken typ av beslut som krävs i olika skeden av ett fastighetsinvesteringsprojekt och vilka underlag som krävs för respektive beslut.
- Säkerställ att fullmäktiges beslut följs.
- Utred om delegationsordningar behöver revideras.
- Följ löpande upp större investeringar på projektnivå för att säkra kontroll.
- Analysera den samlade effekten av investeringarnas driftskostnader på budget för hälso- och sjukvård och annan verksamhet.
- Säkerställ att det är tydliggjort vilka principer och indikatorer som ska vara styrande för fastighetsprojekt och hur kriterierna för prioritering ska värderas.
- Ta fram en plan för effektivare användning av lokalytorna.

Av yttrandet framgår att fullmäktige beslutade i juni 2018 om en ny riktlinje för investeringsprocessen där fastighetsinvesteringar ingår. Åtgärder i form av nya riktlinjer, principer och styrande koncept kommer att vidtas efter genomförd processöversyn.

När den av fullmäktige antagna nya riktlinjen har införts fullt ut i slutet av verksamhetsåret 2019, klargörs vilka beslut som krävs i olika skeenden och av vem, vilka tillhörande underlag som ska ingå och hur uppföljning av projekten sker.

Regionstyrelsen har beslutat att avge yttrandet enligt upprättat förslag.

Mer information lämnas av Tommy Svensson, servicedirektör, 090-785 72 30.

Yttrande över granskning av landstingets budgetprocess

Region Västerbottens revisorer har överlämnat granskningsrapporten gällande "Granskning av landstingets budgetprocess" till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Av granskningen framgår att regionens (dåvarande landstinget) verksamheter de senaste åren haft en hög kostnadsutveckling och redovisar återkommande underskott. Budgeten har inte i tillräcklig grad fungerat som ett styrinstrument.

Av granskningen framgår att det både på politisk och verksamhetsnivå funnits kännedom om orsakerna till de ekonomiska avvikelserna.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen att säkerställa att:

- De budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen för vidare beredning håller en tillräcklig kvalitet.
- Tillräcklig hänsyn tas till behovsutvecklingen och att krav på kostnads-reduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnaderna.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriva till fullmäktige med förslag på åtgärder om styrelsen bedömer att en nämnd inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Av yttrandet framgår att regionstyrelsen i huvudsak instämmer i revisionens iakttagelser och att åtgärder vidtas för att hantera nettokostnadsutvecklingen i linje med det långsiktiga förbättringsarbete som beslutades i landstingsplan 2016–2018.

Åtgärderna 2019 beskrivs i regionstyrelsens verksamhetsplan och omfattar kvalitets- och patientsäkerhetsarbete, omfördelning från slutenvård till öppenvård, korta vårdtiderna, införa produktions- och kapacitetsplanering, utveckla arbetssätt för värdebaserad vård samt fortsätta sätta samverkan med kommunerna i fokus. Styrelsens inriktning för det fortsatta effektiviserings-arbetet år 2019 följer och vidareutvecklar den åtgärdsplan som antogs 2017.

För att säkerställa att åtgärderna genomförs och verksamheter klaras inom ekonomisk ram, fortsätter arbetet med krav på tydligare analyser, uppföljning av beslutade åtgärder och vidtagande av ytterligare åtgärder i de fall avvikelse skulle noteras.

Regionstyrelsen har beslutat att avge yttrandet enligt upprättat förslag.

Särskilt yttrande: SD

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Yttrande över granskning av samverkansnämnden och nämnderna för folkhälsa och primärvård

Region Västerbottens revisorer har överlämnat rapporten "Granskningsrapport av samverkansnämnden och nämnderna för folkhälsa och primärvård" till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Av granskningen framgår att revisionen bedömer att såväl samverkansnämnden som nämnderna för folkhälsa och primärvård för 2018 hade tillräckligt god måluppfyllelse i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Då nämnden för folkhälsa och primärvård och samverkansnämnden upphörde från årsskiftet 2018/2019 övertog regionstyrelsen ansvaret för fördelning av folkhälsobidrag.

Revisionen lämnar följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställ att riktlinjer för folkhälsobidrag till frivilligorganisationer följs.
- Säkerställ att det finns ändamålsenliga rutiner för beredningen inför nämndens beslut om fördelning av bidraget samt att det av beslutet framgår på vilka grunder föreningar beviljas eller inte beviljas bidrag.
- Säkerställ att det finns dokumenterade riktlinjer och rutiner för bidrag som kan beviljas till de nationella minoriteterna.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Revisorernas sammanställning av iakttagelser 2018

Revisorerna genomför årligen flera granskningar. En sammanställning av de iakttagelser som görs i samband med granskningarna har upprättats och omfattar både de grundläggande och fördjupande granskningar som har genomförts.

Grundläggande granskningar har till syfte att säkerställa att det finns tillräckligt underlag för att ansvarspröva styrelse och nämnder och genomförs för samtliga nämnder och styrelse. De grundläggande granskningarna är i regel översiktliga och omfattar inte alla områden som kan behöva granskas. Därför genomförs även fördjupande granskningar som har olika inriktningar. De fördjupade granskningarna berör oftast styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhets- och ansvarsområden.

Sammanställningen av revisorernas iakttagelser 2018 visar att måltidsnämnden i Skellefteå, samverkansnämnden och de tre nämnderna för folkhälsa och primärvård i huvudsak haft en tillräcklig styrning och kontroll. Övriga nämnder och styrelsen hade i olika grad inte tillräcklig styrning och kontroll. Positivt för samtliga nämnder är att boksluten i all väsentlighet var rättvisande.

De fördjupade granskningarna visar på vissa brister i varierande grad hos nämnderna vilka revisorerna redogör för i rapporten.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Finansrapport mars 2019, Region Västerbotten

En likviditets-, portfölj- och skuldsammanställning för Region Västerbotten har upprättats för perioden 2005-08-31 – 2019-03-31.

Likviditet mars 2019

Likvida medel per sista mars uppgick till 470 Mkr till 0 procents ränta, exklusive en kredit på 100 Mkr.

Portföljutveckling mars 2019

Den ttala portföljen utvecklades +0,7 procent, vilket är -0,6 procent mot index som utvecklades +1,3 procent under månaden.

Aktieportföljen utvecklades +1,2 procent under månaden, vilket är -0,5 procent mot index som gick +1,7 procent.

Ränteportföljen utvecklades +0,3 procent under månaden, vilket är +0,0 procent jämfört med index som gick +0,3 procent under månaden.

Den alternativa portföljen saknar för närvarande innehav.

Portföljen är viktad enligt riktlinjer i finanspolicyn.

Skuldrapport mars 2019

Regionens totala lån uppgår per sista mars till 1 800 Mkr till en genomsnittsränta på 0,31 procent.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna finansrapporten för perioden 2005 08 31—2019 03 31.

Finansrapport april 2019, Region Västerbotten

En likviditets-, portfölj- och skuldsammanställning för Region Västerbotten har upprättats för perioden 2005-08-31 – 2019-04-30.

Likviditet april 2019

Likvida medel per sista april uppgick till 467 miljoner kronor till 0 procents ränta, exklusive en kredit på 100 miljoner kronor.

Portföljutveckling april 2019

Totala portföljen utvecklades +3,7 procent, vilket är -0,4 procent mot index som utvecklades +4,1 procent under månaden.

Aktieportföljen utvecklades +6,5 procent under månaden, vilket är +0,6 procent mot index som gick +5,9 procent.

Ränteportföljen utvecklades +0,3 procent under månaden, vilket är +0,2 procent jämfört med index som gick +0,1 procent under månaden.

Den alternativa portföljen saknar för närvarande innehav.

Portföljen är viktad enligt riktlinjer i finanspolicyn.

Skuldrapport april 2019

Regionens totala lån uppgår per sista april till 1.800 miljoner kronor till en genomsnittsränta på 0,31 procent.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna finansrapport för Region Västerbotten för perioden 2005-08-31—2019 04 30.

Genomförd uppsikt över nämnder, bolag och förbund

Enligt ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga styrelser, nämnders och kommunala hel- och delägda bolags verksamheter.

Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning. Om regionstyrelsen vid denna övervakning finner brister ska styrelsen lämna råd till övriga nämnder alternativt föra ärendet till fullmäktige.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i.

Regionstyrelsen fastställer på årsbasis en plan för genomförande av uppsikt med träffar.

Enligt den rutin som finns för arbetsutskottets träffar med styrelser, nämnder och bolag ska återrapportering ske i regionstyrelsen.

Arbetsutskottet har tagit del av nämndernas och förbundens budgetunderlag och fått information om framtida utmaningar och aktuell verksamhet.

Arbetsutskottet har också träffat presidierna för fullmäktiges beredningar för folkhälsa och demokrati södra Lappland, Umeåregionen och Skellefteå Norsjö och tagit del av beredningarnas förslag till reviderat reglemente. Även fått information om hur första halvåret i de nyinrättade beredningarna fortlöpt och vilka framtida utmaningar beredningarna står inför.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Plan för omställning till en hållbar ekonomi

Ett av de riktade uppdragen från regionfullmäktige till regionstyrelsen 2019 är att utreda och förbereda åtgärder för ekonomisk hållbarhet för kommande planperiod. Regiondirektören har gett i uppdrag till förvaltningarna att ta fram förslag till åtgärder. Dessa har sammanställts till ett förslag till plan för omställning för en hållbar ekonomi.

Regionstyrelsens arbetsutskott informerades om planen vid sammanträdet den 6 maj 2019. Förslag till plan för hållbar ekonomi lämnas av regionstyrelsen till övriga nämnder att ta del av och kommer att vara grund för nämndernas verksamhetsplaner som ska upprättas i höst. Åtgärder för kommande planperiod inarbetas i regionplanen som regionfullmäktige antar i juni 2019.

Region Västerbotten står inför stora ekonomiska utmaningar. De tre första månadernas negativa avvikelse mot budget 2019 omfattande 200 miljoner kronor, kan jämföras med underskottet motsvarande cirka 500 miljoner kronor under hela 2018. Det är nödvändigt att den negativa kostnadsutvecklingen bryts.

Region Västerbotten behöver utveckla arbetssätt och organisation för att klara ekonomin och samtidigt kunna erbjuda en god, effektiv och nära vård som möter invånarnas behov. En förutsättning för att klara omställningen till framtidens vård och samtidigt finansiera nödvändiga investeringar och utveckling är att ha en ekonomi i balans som är långsiktigt hållbar.

Förslaget innebär att flytta fokus från sjukvård och behandling till hälsofrämjande och förebyggande insatser samtidigt som den vård som erbjuds ska vara individanpassad och bedrivas sömlöst nära invånarna.

Det betyder att den vård som invånarna behöver ofta ska organiseras i tre närsjukvårdsområden samtidigt som den vård som behövs sällan koncentreras till de tre sjukhusen. Samarbetet med kommunerna ska också utvecklas så att patientens väg genom vården blir så bra och effektiv som möjligt. I takt med att vården organiseras för att göra patientens vårdresa så kort och smidig som möjligt kommer bemanningen att anpassas efter både vårdflöde och vårdtyngd. Här kommer införandet av produktions- och kapacitetsstyrning att ge stöd i planering och prioritering.

Samtidigt ger en ökad digitalisering stora möjligheter att utveckla nya lösningar för att kunna erbjuda invånarna den vård de efterfrågar och behöver. Det handlar om att ge vård på rätt vårdnivå och i rätt tid och stärka invånarnas förmåga att sköta sin egen hälsa. Digitaliseringen skapar också bättre förutsättningar för ökad delaktighet och tillgänglighet. Samtidigt får medarbetarna ett modernare vårdinformationssystem och en bättre arbetsmiljö.

Det innebär också att organisations- och ledarkulturen behöver utvecklas så att den bygger på att alla tar ansvar för överenskomna mål, gör nödvändiga prioriteringar och arbetar med ständiga förbättringar.

Regionstyrelsen har beslutat att ställa sig bakom föreslagen inriktning i regiondirektörens plan för omställning till en hållbar ekonomi.

Särskilt yttrande: SD

Mer information lämnas av Kent Ehliasson, regiondirektör, 090-785 72 50.

Budget och verksamhet inom regionstyrelsen

Regionstyrelsen har i en skrivelse till regionfullmäktige påtalat svårigheter med att klara en budget i balans mot det uppdrag som regionstyrelsen givits av regionfullmäktige.

Inför 2019 har åtgärder identifierats på närmare 18 miljoner kronor för att gå mot en budget i balans. Till och med april månad redovisas en negativ budgetavvikelse på 70 miljoner kronor, med en nettokostnadsutveckling motsvarande 6,6 procent.

Regionstyrelsen har beslutat om plan för omställning till hållbar ekonomi, där åtgärder presenteras inom ett antal områden.

Åtgärderna innefattar bland annat införande av produktion- och kapacitetsstyrning i slutenvården, omstrukturering av vården, effektiviseringar, samordning av lokaler, införande av digitala lösningar samt utvecklat ledarskap.

Ett antal av de föreslagna åtgärderna i plan för omställning för en hållbar ekonomi bedöms ha effekt under perioden 2020–2022. Dessa åtgärder kommer att inarbetas i regionplan för 2020–2023 samt i regionstyrelsens verksamhetsplan. Uppföljning av åtgärder till följd av omställning för hållbar ekonomi sker därmed inom ramen för ordinarie planerings- och uppföljningsprocess.

Regionstyrelsen arbetar aktivt med åtgärder i enlighet med intentionen i omställningsplanen samt tidigare fattade beslut om åtgärder, åtgärder som är möjliga att påbörja under 2019 kommer att effektueras omgående.

De åtgärder som vidtagits inom ramen för det pågående förbättrings- och effektiviseringsarbetet kommer dock inte att vara tillräckliga för att klara det ekonomiska resultatet 2019 givet de ekonomiska ramarna. Styrelsen gör bedömningen att ytterligare kostnadsreduceringar inte är möjliga utifrån det uppdrag som regionstyrelsen fått från fullmäktige.

Regionstyrelsen har beslutat att föreslå:

Regionfullmäktige tar del av skrivelse om budget och verksamhet inom regionstyrelsen.

Regionfullmäktige beslutar uppdra till regionstyrelsen att återrapportera till regionfullmäktige om resultat av vidtagna åtgärder senast november 2019.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Budget och verksamhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnade i maj in en skrivelse till regionfullmäktige där nämnden påtalar svårigheter att klara en budget i balans mot det uppdrag som nämnden tilldelats av regionfullmäktige.

Det pågående förbättrings- och effektiviseringsarbetet för att hantera kostnadsutvecklingen bedöms långsiktigt påverka den ekonomiska situationen i rätt riktning, men ytterligare åtgärder är nödvändiga för att klara uppdraget inom de ekonomiska ramar som tilldelats hälso- och sjukvårdsnämnden. Ytterligare kostnadsreduceringar för att klara en budget i balans under 2019 bedöms inte möjliga utifrån det uppdrag som nämnden fått av fullmäktige.

Regionstyrelsen har tagit del av hälso- och sjukvårdsnämndens delårsrapport per april 2019 där hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett underskott efter årets fyra första månader motsvarande 221 miljoner kronor.

Inför 2018 och 2019 har beslut om åtgärder fattats för att effektivisera i verksamheten och bromsa kostnadsutvecklingen. Utöver tidigare fattade beslut inför 2019, har ett antal åtgärder vidtagits under 2019 som syftar till att minska kostnaderna på kort och lång sikt. De förändringar som krävs är omfattande till sin karaktär och effekterna främst av långsiktig karaktär.

Även om det är positivt att nettokostnadsutvecklingen är avtagande under perioden, så lämnar hälso- och sjukvårdsnämnden en prognos om att ett underskott motsvarande 550 miljoner kronor är att vänta vid årets slut.

Regionstyrelsen noterar även att ett antal av de föreslagna åtgärderna i plan för omställning för en hållbar ekonomi berör hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter. Åtgärderna innefattar bland annat införande av produktion- och kapacitetsstyrning i slutenvården, omstrukturering av vården, effektiviseringar, samordning av lokaler, införande av digitala lösningar samt utvecklat ledarskap.

Åtgärderna väntas ha effekt under perioden 2020–2022, men inleds redan under 2019. Åtgärder till följd av plan för omställning till en hållbar ekonomi kommer att inarbetas i regionplan för 2020–2023 samt i nämndens verksamhetsplan. Uppföljning av åtgärder till följd av omställning för hållbar ekonomi sker därmed inom ramen för ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Regionstyrelsen kommer utöver detta att följa de åtgärder som vidtas redan under 2019 i särskild ordning genom dialog med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionstyrelsens har beslutat att föreslå:

Regionfullmäktige tar del av skrivelse om budget och verksamhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionfullmäktige beslutar att ge uppdrag till regionstyrelsen att följa beslutade åtgärder som syftar till omställning för hållbar ekonomi i dialog med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionfullmäktige uppdrar till hälso- och sjukvårdsnämnden att återrapportera till regionfullmäktige om resultat av vidtagna åtgärder senast november 2019.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Upplåning till investeringar

De senaste årens höga investeringsnivåer i kombination med stora underskott i verksamheten har inneburit att regionens egna medel inte varit tillräckligt för att täcka investeringsutbetalningarna. Likviditetsöverskottet har dessutom minskat i takt med det försämrade verksamhetsresultatet och i dag har regionen i princip inget likviditetsöverskott. I praktiken innebär detta att regionen behöver låna för att finansiera alla investeringsutgifter.

I december 2018 beslutade regionstyrelsen att godkänna upplåning för första delen av 2019 med 800 miljoner kronor. Då likviditetsbehovet kan förändras på grund av ändrade förutsättningar skulle ett nytt upplåningsbeslut för resterande del av året tas utifrån en uppdaterad likviditetsprognos under 2019.

Fram till och med maj 2019 har regionen lånat hela det beslutade beloppet på 800 miljoner kronor och den totala låneskulden uppgår till 2 miljarder kronor. Den nuvarande prognosen för investeringsutbetalningar 2019 uppgår till 1,51 miljarder kronor. 1,178 miljarder kronor av dessa investeringar är av kategorin strategiska investeringar, framförallt inom fastighetsområdet.

För att klara investeringsutgifterna med bibehållen likviditet under resterande del av 2019 är behovet av upplåning av ytterligare 700 miljoner kronor nödvändigt.

Detta innebär en total upplåning under 2019 på 1,5 miljarder kronor och att den totala låneskulden vid utgången av 2019 uppgår till 2,7 miljarder kronor. I juni 2018 beslutade landstingsfullmäktige om ett nytt finansiellt mål som innebär att lånefinansiering får ske till strategiska investeringar under förutsättning att soliditeten inte understiger 18 procent och att totalt lånebelopp inte överstiger 3 miljarder kronor.

Det av fullmäktige beslutade finansiella målet avser upplåning av strategiska investeringar. Upplåning är nu även nödvändigt för att klara av finansieringen av reinvesteringar, vilket inte är i enlighet med regionfullmäktiges finansiella mål för upplåning.

Regionens långsiktiga mål bör vara ett resultat i verksamheten som genererar ett likviditetsöverskott som täcker det årliga investeringsbehovet, årliga amorteringar på befintlig låneskuld samt nödvändiga avsättningar till pensionsmedelsportföljen.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna upplåning till investeringar med ytterligare 700 miljoner kronor under 2019.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Långsiktig och finansierad investeringsplan

Syftet med en långsiktig och finansierad investeringsplan är att tydliggöra de ekonomiska förutsättningarna och vad som krävs för att klara de stora investeringsbehoven. Regionen får också en bättre överblick och kan utifrån totalt investeringsbehov, kopplat till vad regionen faktiskt har möjlighet att genomföra, utarbeta en långsiktig strategi för investeringsverksamheten.

Konsekvenser för verksamheten utifrån genomförda prioriteringar är inte behandlade i rapporten och utreds vidare av verksamheten tillsammans med respektive investeringsområde. Stora underskott i verksamheten i kombination med stora investeringsbehov innebär en utmaning för regionen att finansiera investeringsutbetalningarna.

I den långsiktiga och finansierade investeringsplanen beskrivs det totala investeringsbehovet och de nödvändiga prioriteringar som genomförts för att anpassa investeringsutbetalningarna till regionens ekonomiska förutsättningar. I investeringsplanen förutsätts ett verksamhetsresultat i balans efter 2022, vilket är i linje med uppdraget om hållbar ekonomi. Av rapporten framgår att innan prioritering uppgår regionens totala investeringsbehov för perioden 2019–2030 till totalt 13,4 miljarder kronor, vilket skulle innebära investeringsutbetalningar på i genomsnitt 1,1 miljarder kronor per år. Detta kan jämföras med perioden 2007–2015 där de genom-snittliga investeringsutbetalningarna uppgick till 0,4 miljarder kronor årligen.

Efter genomförd prioritering uppgår den långsiktiga och finansierade investeringsplanen till totalt 9,6 miljarder kronor. Investeringsutrymmet i investeringsplanen ligger betydligt högre än historiska investeringsnivåer, men understiger behovet inom alla områden.

Omfattande prioriteringar har varit nödvändiga för att uppnå en, utifrån förutsättningarna, hållbar plan för investeringar. En tydlig konsekvens av genomförda prioriteringar är att det efter år 2021 i princip bara finns investeringsutrymme till reinvesteringar. Strategiska investeringar för anpassning till nya verksamhetsbehov har prioriterats ned för att klara de mest nödvändiga behoven. Resultatet av den långsiktiga och finansierade investeringsplanen inarbetas i Regionplanen.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven och uppdraget återrapporterat.

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Förändrad investeringsram för utbetalningar 2019

I november 2018 fastställdes investeringsramarna för 2019 i och med att regionplanen antogs av fullmäktige.

I arbetet med investeringsplanen, fastställd av regionstyrelsen i december 2018, noterades förändringar i utbetalningsplanen jämfört med tidigare beslutad investeringsram. Detta gäller främst större fastighetsprojekt.

Sett över planperioden är investeringsnivån i stort sett densamma i investeringsram som i investeringsplan, men beloppen per år skiljer sig åt. Då investeringsplanen för verksamhetsåret 2019 skiljer sig åt jämfört med beslutad investeringsram behöver regionfullmäktige besluta om en högre investeringsram för att det ska vara möjligt att genomföra investeringar enligt planen.

Regionstyrelsen antog investeringsplanen 2019–2021 under förutsättning att regionfullmäktige under våren 2019 fattar beslut om att revidera investeringsramen för år 2019 utifrån den senaste upprättade investeringsprognosen.

Den aktuella prognosen för investeringsutbetalningar 2019 uppgår till 1.510 miljoner kronor. Främsta anledningen till att investeringsprognosen nu är lägre än den tidigare beslutade investeringsplanen är minskade investeringsutbetalningar inom medicinteknik och IT. Inom medicinsk teknik rör det sig bland annat om försenade upphandlingar och inom IT är det främst en förändring mellan vad som redovisas som investering respektive driftkostnad för Framtidens vårdinformationsstöd, FVIS.

Vid framtagandet av investeringsplanen pågick upphandlingen av FVIS och förutsättningarna för införandet var i det läget svåra att prognostisera. Investeringsramen behöver öka för 2019 med 200 miljoner kronor på grund av ändrad utbetalningsplan för investeringar. Investeringsramarna för 2020–2023 fastställs i samband med att en ny regionplan antas, och därmed även investeringsramarna för samma period, av fullmäktige.

Regionstyrelsens föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Investeringsramen för 2019 utökas med 200 miljoner kronor på grund av ändrad utbetalningsplan för

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 75.

Motion om att stötta barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och deras familjer

Carin Hasslow (L) har lämnat in en motion till regionfullmäktige med yrkande om en bättre samordning mellan kommun och Region Västerbotten för fungerande kontakter kring barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Syftet är att förkorta perioder av oro för barn och familjer och därmed få möjlighet till en bättre levnadssituation med ökad livskvalitet.

Socialstyrelsen har gett ut en rapport som är tänkt att vara ett kunskapsstöd för att samordna insatser för barn med funktionsnedsättning.

Av yttrandet framgår att arbete med att utveckla särskild kompetens och arbetssätt för samordnad individuell plan, SIP, för att ge stöd i samordning till familjer med barn med omfattande funktionsnedsättningar pågår. Det finns ett etablerat och systematiskt samarbete mellan Region Västerbotten och kommunerna med kontinuerliga samverkansmöten. Det finns skriftlig överenskommelse mellan kommunerna och Region Västerbotten vad gäller rutiner för SIP och det

pågår även arbete med att förtydliga ansvarsfördelning kring barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har berett ärendet i maj 2019 och föreslår regionfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutat att motionen anses besvarad.

Reservation: L

Motion om att redovisa vårdanställdas utbildningsbakgrund

En motion från Henrik Agerhäll (-) med titeln Redovisa vårdanställdas utbildningsbakgrund har lämnats in till fullmäktige. Motionären föreslår att Region Västerbotten tillgängliggör uppgifter om läkarutbildning för varje läkare som har anställning inom regionen och att Region Västerbotten, i de fall där uppgifter om fullgjord läkarutbildning är oklar, tydligt tillgängliggör uppgiften att personens utbildningsbakgrund är okänd eller överifierad.

Av yttrandet framgår att Socialstyrelsens regelverk för ansökan om svensk läkarlegitimation för personer utbildade till ett legitimationsyrke utanför EU/EES har förändrats. Innan förändringen infördes, vilade Socialstyrelsens bedömning på den dokumentation som den sökande själv inkommit med. I dag ska Socialstyrelsen bedöma om utbildningen anses vara jämförbar med den svenska utbildningens nivå, längd och innehåll, vilket sker genom både dokumentation men också genom kunskapsprov.

Syftet med kunskapsprovet är att säkerställa att den som söker legitimation har de teoretiska och praktiska kunskaper och färdigheter som svarar mot kraven för svensk legitimation.

Socialstyrelsen utfärdar legitimation efter ansökan för specifikt läkare när personen har gått igenom och klarat alla steg ovan, alternativt gått en kompletterande utbildning och genomfört AT-tjänstgöring på minst 18 månader. Socialstyrelsen tillhandahåller ett register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Norrandstingens regionförbunds årsredovisning 2018

Förbundsdirektionen för Norrandstingens regionförbund har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2018. Årets resultat är 157 000 kronor, efter att föregående års negativa resultat på -33.000 kronor har återställts.

Förbundet redovisar en positiv avvikelse mot budget med 502 000 kronor, vilket bland annat förklaras av en lägre tjänstgöringsgrad för förbundsdirektören under en period samt lägre kostnader för chefssamrådets s.k. regiondagar och revision.

Förbundsdirektionen i kommunalförbundet föreslår att fullmäktige i respektive medlemslandsting/region godkänner årsredovisning för 2018.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten godkänner för sin del Norrandstingens regionförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Norrandstingens regionförbund – ansvarsfrihet 2018

I kommunalförbund med förbundsledning lämnar revisorerna en revisionsberättelse till var och en av förbundsmedlemmarnas fullmäktige enligt kommunallagen. Förbundsmedlemmarna fattar var för sig beslut om ansvarsfrihet för ledningen i dess helhet.

Ledningen har ansvar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut, riktlinjer och de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt säkerställa att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Av revisionsberättelsen framgår att verksamheten har genomförts i enlighet med förbundsordning och de uppdrag, mål och aktiviteter som ledningen har beslutat om för 2018.

Revisorerna gör den sammantagna bedömningen att ledningen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De gör även bedömningen att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att ledningens interna kontroll har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och de verksamhetsmål och uppdrag som ledningen ställt upp.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har berett ärendet och föreslår regionfullmäktige att för sin del bevilja ansvarsfrihet.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten beviljar för sin del ansvarsfrihet för förbundsledningen i Norrandstingens regionförbund.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling – årsredovisning 2018

Förbundsledningen för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Årets resultat uppgår till -46,9 miljoner kronor, vilket, trots det stora underskottet är en förbättring jämfört med föregående år med 5,4 miljoner kronor. Skandionkliniken visar ett underskott på -44,5 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 3,1 miljoner kronor jämfört med 2017. Det förklaras av att fraktionsintäkterna ökade med 11 miljoner kronor under 2018 och att kostnaderna utföll lägre än budgeterat. Ett nytt ekonomiskt samarbetsavtal, som under året slutits med remitterande regioner, innebär en större möjlighet att med nuvarande fraktionsvolymutveckling uppnå ekonomisk balans. Hotell von Kraemer uppvisar en negativ avvikelse mot budget med -2,4 miljoner kronor, underskottet är dock en resultatförbättring.

Förbundsledningen i kommunalförbundet föreslår att fullmäktige i respektive medlemsregion godkänner årsredovisningen för 2018.

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten godkänner för sin del Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling – ansvarsfrihet 2018

Enligt förbundsordningen för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling och i enlighet med kommunallagens 9 kapitel, 13 § rörande förbund med direktion ska medlemmarnas fullmäktige besluta om ansvarsfrihet för direktionen i dess helhet.

Revisionsberättelse har upprättats för år 2018. Av revisionsberättelsen framgår att det ekonomiska resultatet är ett underskott på -47 miljoner kronor, kapaciteten är betydligt högre än produktionen och antalet behandlingsfraktioner under 2018 blev ungefär hälften av målet, antalet remitterade patienter lägre än planerat och budgeterat. Av revisionsberättelsen framgår ett upprepat krav på att åtgärder måste vidtas för att nå produktionsmålen och förbättra förbundets ekonomiska resultat och ställning.

Med hänsyn till att antalet behandlingsfraktioner under året motsvarar endast hälften av den planerade och budgeterade volymen gör revisorerna bedömningen att direktionen i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det yttersta ansvaret för ekonomin ligger på de sju regioner som bildat förbundet. Medlemmarna måste ta sitt ansvar för verksamheten.

Revisionen bedömer att räkenskaperna i all väsentlighet är rättvisande samt gör bedömningen att direktionens interna kontroll inte varit helt tillräcklig. Resultatet enligt årsredovisningen är inte förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt. Revisorerna tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar direktionen samt de enskilda ledamöterna ansvarsfrihet för 2018.

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten beviljar för sin del ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling.

Samordningsförbundet Lycksele-Malå – ansvarsfrihet 2018

Styrelsen för Samordningsförbundet i södra Lappland har lämnat in årsredovisning och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2018. Enligt Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska förbundsmedlemmarna var för sig pröva frågan om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet för 2018 års förvaltning och räkenskaper.

Samordningsförbundet södra Lappland visar ett resultat på 281 000 kronor för 2018.

Revisorerna gör den sammantagna bedömningen att styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vidare bedömer revisorerna att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen upprättas i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed. Revisorerna bedömer att styrelsen inte hade en tillräckligt väl utvecklad redovisning av sina mål för att revisionen ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige beviljar för sin del i styrelsen för Samordningsförbundet i södra Lappland ansvarsfrihet för 2018.

Samordningsförbundet Skellefteå-Norsjö – ansvarsfrihet 2018

Styrelsen för Samordningsförbundet i Skellefteå-Norsjö har översänt årsredovisning och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2018. Enligt Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska förbundsmedlemmarna var för sig pröva frågan om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet för 2018 års förvaltning och räkenskaper.

Samordningsförbundet visar ett resultat på 460 016 kronor och det egna kapitalet uppgår till 1 751 016 kronor.

Revisorerna gör den sammantagna bedömningen att styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vidare bedömer revisorerna att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen upprättas i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed. Revisorerna bedömer att styrelsen inte hade en tillräckligt väl utvecklad redovisning av sina mål för att revisionen ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige beviljar för sin del i styrelsen för Samordningsförbundet i Skellefteå-Malå ansvarsfrihet för 2018.

Samordningsförbundet Umeåregionen – ansvarsfrihet 2018

Styrelsen för Samordningsförbundet i Umeåregionen har översänt årsredovisning och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2018. Enligt Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska förbundsmedlemmarna var för sig pröva frågan om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet för 2018 års förvaltning och räkenskaper.

Samordningsförbundet bedrev under året 2018 verksamhet för 13.304 Tkr och det egna kapitalet uppgår efter bokslut till 2.992 Tkr.

Revisorerna gör den sammantagna bedömningen att styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har i huvudsak varit tillräcklig. Vidare bedömer revisorerna att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen upprättas i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed. Revisorerna bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisning är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar:

Regionfullmäktige beviljar för sin del i styrelsen för Samordningsförbundet i Umeåregionen ansvarsfrihet för 2018.

Science Park i Umeå AB – årsredovisning och ansvarsfrihet 2018

Science Park är ett bolag som ägs av Region Västerbotten till 40 procent, Umeå kommun 51 procent samt Umeå universitet 9 procent. Styrelsen i Science Park i Umeå AB har upprättat årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Bolagets resultat för perioden uppgår till 4 306 000 kronor.

Revisorerna har granskat årsredovisningen och gör den sammantagna bedömningen att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt sätt och att årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Science Park i Umeå AB räkenskaper.

Revisorerna tillstyrker att bolagsstämman godkänner årsredovisningen, fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar ledamöterna i styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Vid Science Park i Umeå AB bolagsstämma ska årsredovisning och ansvarsfrihet behandlas.

Regionfullmäktige ska besluta om hur Region Västerbottens ombud ska rösta på bolagsstämma.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbottens ombud ges befogenhet att på bolagsstämma för Science Park i Umeå AB rösta för att årsredovisning för verksamhetsåret 2018 godkänns, styrelsen beviljas ansvarsfrihet, resultat- och balansräkning fastställs samt att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

VLL Innovation AB – årsredovisning och ansvarsfrihet 2018

VLL Innovation AB är ett helägt bolag i Region Västerbotten.

Styrelsen i VLL Innovation AB har upprättat årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Bolagets resultat för 2018 uppgår till 102 000 kronor.

Revisorerna har granskat årsredovisningen och gör den sammantagna bedömningen att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisorerna tillstyrker att bolagsstämman godkänner årsredovisningen, fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar ledamöterna i styrelsen ansvarsfrihet.

Vid bolagsstämman ska årsredovisning och ansvarsfrihet behandlas.

Regionfullmäktige ska besluta om hur Region Västerbottens ombud ska rösta på bolagsstämma.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbottens ombud ges befogenhet att på bolagsstämma för VLL Innovation AB rösta för att årsredovisning för verksamhetsåret 2018 godkänns, styrelsen beviljas ansvarsfrihet, resultat- och balansräkning fastställs samt att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Egenavgift vid kirurgisk sterilisering

Inom Norra sjukvårdsregionförbundet har frågan om patienternas egenavgift vid kirurgisk sterilisering diskuterats och beretts under slutet av 2018 och början av 2019.

Syftet har varit att om möjligt införa en samordnad och jämlik avgift för kvinnor och män, samt mellan länen i den norra sjukvårdsregionen.

En nationell jämförelse visar att avgifterna varierar starkt inom den norra sjukvårdsregionen och även inom landet i övrigt. I några av landets regioner tillhandahålls detta mot avläggande av besöksavgift medan andra tar ut avgift, i något enstaka fall på upp till 10 000 kronor. Inom den norra sjukvårdsregionen är avgiften mellan 2 500 kronor och 7 000 kr (Västerbotten).

Hälso- och sjukvårdsnämnden har berett ärendet.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Avgift för kirurgisk sterilisering på patientens egen begäran, av icke medicinska skäl, beslutas vara 2500 kronor per ingrepp. Avgiften är densamma för kvinnor och män och gäller från och med den 1 januari 2020.

Avgiftstaxa vid utlämning av allmänna handlingar

Landstingsfullmäktiges tidigare beslut om att ta ut avgift för utlämnande av allmän handling är i behov av uppdatering dels på grund av att landstinget nu bildat region, dels på grund av att avgiftsförordningen ger myndigheter möjlighet att mot en avgift tillhandahålla automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift.

Det saknas argument för att ha olika avgiftssättning beroende på formen för utlämnandet. Det är heller inte rimligt att regionens medlemmar ska bekosta offentlighetsprincipens tillämpning i dessa fall, kostnadsansvaret bör fortsatt ligga på den som begär ut allmänna handlingar.

Efter omvärldsbevakning av andra kommuners och regioners regelverk har nu ett förslag till avgifter tagits fram.

Avgifter ska beräknas enligt kommunallagens reglering om självkostnadsprincip. Rekommendationen är att full kostnadstäckning väljs för fullgörandet av denna skyldighet. En viktig faktor för hög efterlevnad av taxan är att det är enkelt och schablonbaserat. Därför föreslås att avgiftsförordningens bestämmelser om avgifter för kopior fortsatt ska gälla och att samma avgift ska gälla oavsett om handlingarna utlämnas fysiskt eller digitalt. Förslag till avgiftstaxa har upprättats.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Avgifter vid utlämnande av allmänna handlingar antas i enlighet med förslag.

Mer information lämnas av Henrik Sandberg, jurist, 090-785 73 08.

Revidering av arbetsordning för regionfullmäktige

Med anledning av ny mandatperiod samt regionbildning, finns behov av att revidera fullmäktiges arbetsordning.

I förslaget har ändringar bland annat gjorts kring vilka som får delta i fullmäktiges överläggningar, hur interpellationsdebatten ska föras samt annan formalia med anledning av regionbildningen.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Upprättat förslag till arbetsordning fastställs.

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef, 090-785 73 07.

Revidering av reglemente för regionstyrelsen

Regionstyrelsens reglemente föreslås justeras vad gäller styrelsens ansvar för tandvård. Ändringar införs också i hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente enligt särskilt förslag.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till reviderat reglemente för regionstyrelsen.

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef, 090-785 73 07.

Revidering av reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente föreslås justeras vad gäller nämndens ansvar för tandvård. Behövliga följdändringar kommer att införas i regionstyrelsens reglemente enligt särskilt förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har berett ärendet och föreslår att regionfullmäktige beslutar att reviderat reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden fastställs med följande ändringar:

Samtliga skrivningar kring ersättare under punkten "utskott" utgår.

Texten under rubriken utskott, andra stycket, kompletteras med 2:e vice ordförande.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Reviderat reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden fastställs med ändringen att samtliga skrivningar kring ersättare under punkten "utskott" ska utgå.

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef, 090-785 73 07.

Fullmäktigeberedningar – revidering av reglemente

Reglemente för fullmäktigeberedningarna antogs i landstingsfullmäktige i juni 2018. Reglementet behöver nu revideras. Ändringsförslagen är anpassade för att tydliggöra beredningarnas arbetssätt och dess koppling till arbetet över året. Det framgår också att beredningarna i första hand arbetar med medborgardialog som ett verktyg. Ett förtydligande gällande sammanträden på distans har också gjorts.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Upprättat förslag till reviderat reglemente för fullmäktiges beredningar antas.

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef, 090-785 73 07.

Region Västerbottens reglemente för internkontroll

Regionfullmäktige har det yttersta ansvaret för den verksamhet som bedrivs inom Region Västerbotten. En god intern kontroll är ett viktigt verktyg för att fullgöra detta ansvar.

Enligt kommunallagen gäller att nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet har lämnats över till någon annan.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter, och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Upprättat förslag till reglemente för internkontroll Region Västerbotten reglerar styrelsernas och nämndernas ansvar för internkontroll samt på vilket sätt uppföljning av den interna kontrollen ska ske. Syftet med dokumentet är att tydliggöra ansvar och roller i arbetet med intern kontroll samt redovisa på vilket sätt som rapportering och uppföljning av den interna kontrollen ska ske.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till reglemente för internkontroll Region Västerbotten.

Mer information lämnas av Katrin Andersson, ekonomistrateg, 090-785 70 68.

Modernisering och aktualisering av ekonomiska modeller i samband med förändrad organisation och finansiering av regionala Kollektivtrafikmyndigheten och Länstrafiken AB

Bildandet av en regionkommun i länet från och med 2019 har aktualiserat behovet av att se över formerna för hur den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) ska organiseras och finansieras. Region Västerbotten har ett uppdrag att tillsammans med kommunerna ta fram ett förslag till långsiktig lösning.

Nuvarande finansieringsmodell baseras på den så kallade Västerbottensmodellen som fördelar intäkter och kostnader för kollektivtrafik i länet och som gäller från 2005. I samband med att finansieringen av RKM och Länstrafiken AB förändras är det lämpligt att utvärdera och vid behov förändra denna modell.

Syftet med utvärderingen är att skapa en aktuell, transparent och rättvis modell. Region Västerbotten bör tillsammans med kommunerna utvärdera modellen och till regionfullmäktige redovisa resultatet samt eventuella förslag till förändring.

Regionala utvecklingsnämnden har berett ärendet den 21 maj 2019.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten tillsammans med kommunerna utvärderar Västerbottens-modellen samt att Region Västerbotten hos behörig myndighet anholder om att länets kommunfördelning i modellen för kollektivtrafik i kostnadsutjämningen ska uppdateras.

Mer information lämnas av Heidi Törnberg, myndighetschef Kollektivtrafikmyndigheten, 070-516 57

Delskatteväxling avseende gemensamma kostnader för kollektivtrafiken

Region Västerbotten har i uppdrag att ta fram beslutsunderlag inför beslut om delskatteväxling av kollektivtrafiken i Västerbotten. Region Västerbotten har skickat underlag för beslut till kommunerna i Västerbotten. Beslutet ska vara likalydande i alla länets kommuner och Region Västerbotten.

En särskild fråga att hantera efter bildandet av Region Västerbotten den 1 januari 2019 har varit organisationen av den regionala kollektivtrafiken.

I lagen om kollektivtrafik står att landstinget och kommunerna ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken, såvida inte landstinget och kommunerna kommer överens om att antingen landstinget eller kommunerna ska ha ansvaret.

I Västerbottens län beslutade landstinget och kommunerna att Regionförbundet Västerbottens län skulle vara regional kollektivtrafikmyndighet från den 1 januari 2012.

Eftersom Regionförbundet Västerbottens län skulle upphöra 2019, utan att långsiktig lösning för organisering och finansiering av kollektivtrafiken nåtts, fattade landstinget och kommunerna beslut om en övergångslösning för ansvars-frågan från och med den 1 januari 2019.

Kollektivtrafikmyndighetens verksamhet lyftes in under regionkommunens ansvar under en övergångsperiod, med samma förutsättningar som gällt sedan tidigare att gälla under övergångsperioden avseende finansieringen.

Fördelningen av kostnaderna sker liksom tidigare enligt Västerbottensmodellen. Formerna för hur den regionala kollektivtrafikmyndigheten långsiktigt ska organiseras har varit föremål för fortsatt utredning. Ett förslag till långsiktig lösning på organisationsfrågan av regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län har resulterat i en överenskommelse för hur kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten ska organiseras och finansieras.

Regionala utvecklingsnämnden har behandlat ärendet den 21 maj 2019.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten blir länets kollektivtrafikmyndighet från och med den 1 januari 2020.

Skatteväxling från kommunerna till Region Västerbotten genomförs genom att kommunerna sänker skatten med 5 öre och Region Västerbotten höjer skatten med 5 öre från och med den 1 januari 2020.

Region Västerbotten och länets kommuner begär tillsammans hos regeringen att de länsvisa skattesatserna i 2 § och 3 § i förordningen (2004:881) om kommunal-ekonomisk utjämning sänks med 5 öre för kommunerna och höjs med 5 öre för Region Västerbotten från och med den 1 januari 2020.

Region Västerbotten ansöker om ny länsvis skattesats för länet från och med den 1 januari 2020, som en följd av skatteväxlingen.

Mellankommunalt 3-årigt omställningsbidrag till följd av skatteväxling godkänns enligt redovisad rapport "Kollektivtrafikens organisering och finansiering i Västerbotten Rapport 2, 2019-02-08".

Mer information lämnas av Heidi Törnberg, myndighetschef Kollektivtrafikmyndigheten, 070-516 57 35

Borgensåtagande för fordon 9032 och 9062

Resandet utvecklas och det finns på flera håll en politisk vilja att på sikt bygga ut trafik. Norrtågs fordonsflotta är fullt utnyttjad och tillkommande trafik kräver fler fordon, vilket i sig kräver lång framförhållning. Norrtåg gjorde under hösten 2017 en analys av fordonssituationen utifrån flera olika scenarier. Utifrån redovisade förutsättningar var Norrtågs bedömning att en förändring av fordonsflottan var angelägen. Ett antal begagnade fordon av den typ som passar Norrtåg skulle under våren 2018 med all sannolikhet bli tillgängliga via Transitio, som äger och förvaltar tåg för de regionala tågföretagens räkning.

Utöver eventuella trafikförändringar har Norrtåg två andra viktiga utmaningar vad gäller fordonsflottan. Den ena är att Norrtåg redan i dag har för många fordonstyper, vilket både fördyrar och försvårar reservdelshållning och aktuell kompetens. Den andra är Trafikverkets fortsatta utbyggnad av signalsystemet ERTMS i norr.

Processen att utöka fordonsflottan sker i flera steg. Aktuell fas i processen är att Norrtåg har framställt en begäran om formellt ställningstagande till borgens-åtagande. När beslut om borgensåtagande är fattat inleds en formell process för övertagande av de aktuella fordonen, vilken sköts av Transitio.

Regionala utvecklingsnämnden har behandlat ärendet vid sammanträde den 4 april 2019.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten ingår avtal om övertagande av ansvar för spårfordon, genom att ingå hyresavtal med AB Transitio samt överta borgensåtagande för Regina fordon nr 9032 motsvarande 49 400 000 kronor och för fordon nr 9062 motsvarande 35 000 000 kronor.

Mer information lämnas av Heidi Törnberg, myndighetschef Kollektivtrafikmyndigheten, 070-516 57 35

Ägarstyrning inom Region Västerbotten

Grundläggande för all offentlig verksamhet är att den syftar till att skapa nytta för staten/regionen/kommunen, och dess medborgare. Inledningsvis kan konstateras att utgångspunkten för offentlig verksamhet inom kommun och landsting är att den i regel är skattefinansierad och bedrivs i förvaltningsform. Sedan länge bedrivs dock offentlig verksamhet även i bolagsform.

För att utforma en ändamålsenlig ägarstyrning, är det nödvändigt att klara ut varför vissa verksamheter bedrivs i bolagsform i stället för förvaltningsform. Organisering av verksamhet i bolagsform kan vara motiverat av en ekonomisk rationalitet, där bolagsformen gör det möjligt att låta eventuella överskott gå tillbaka till verksamheten för att kunna användas för underhåll och investeringar. Det kan även finnas underliggande motiv som handlar om att underlätta för samverkan med andra aktörer. När ett offentligt bolag är bildat, kan ägaren styra över den verksamhet som bedrivs i bolag i begränsad omfattning. De formella verktyg som finns till förfogande är förutom bolagsordning framförallt ägardirektiv, ägarrepresentant vid årsmöten samt val till styrelse. Motiven för att bedriva viss verksamhet i bolagsform, blir därför viktiga för utformningen av ägarstyrning.

Regionstyrelsens arbetsutskott informerades den 16 april om de tre huvudalternativ som presenteras i skrivelsen. I en bilaga ges exempel på hur en tillämpad ägarstyrning skulle kunna struktureras. En

särskild bilaga beskriver regionstyrelsens uppsiktsplikt. Uppsiktsplikten påverkas inte av hur ägarstyrningen utformas.

Med hänsyn till resurseffektivitet och en tydlig ägarstyrning, förordas alternativ där ägandet av bolag organiseras genom direkt ägande som huvudalternativ, där regionstyrelsen har ett överordnat ägaransvar, men där ansvar att utöva operativ ägarroll kan uppdras till annan nämnd av regionfullmäktige.

Regionstyrelsen beslutar:

Under förutsättning att regionfullmäktige beslutar enligt förslag får regiondirektören i uppdrag att bereda vägledande dokument inför fullmäktiges prövning av bolagsbildning, att fastställas av regionfullmäktige.

Under förutsättning att fullmäktige beslutar enligt förslag får regiondirektören i uppdrag att ta fram skriftliga rutiner för hur uppsiktsplikten av bolagen och uppföljning av bolagens verksamhet ska genomföras samt att ta fram risk- och konsekvensanalys i det fall beslut om fördelning av ansvar för ägarstyrning medför organisationsförändring. Risk- och konsekvensanalys ska redovisas senast i samband med beslut om revidering av reglementen samt i övrigt vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Organisering av ägarstyrning av regionens hel- och delägda bolag sker genom direkt ägande. Fullmäktige fastställer att ansvar att utöva ägarroll i regionens hel- och delägda bolag uppdras till regionstyrelsen alternativt annan nämnd. Sådant ansvar förtydligas genom styrelses/nämnds reglemente.

Mer information lämnas av Henrik Sandberg, jurist, 090-785 73 08.

Ägarförhållanden i AC-Net bolagen

AC-Netbolagen hanterades i likhet med alla andra bolag i Regionförbundets ombildning. För AC-Netbolagen fanns en skriftlig överenskommelse mellan ägarna, om så kallat hembud. Det innebär för AC-Netbolagen, att om hembud begärs så kan de befintliga ägarna till bolagen ha förköpsrätt framför regionen. Hembud begärdes av Skellefteåkraft AB och Umeå Net AB inom föreskriven tidsperiod.

Frågor om ägande eller ägandefördelning mellan Skellefteåkraft, Umeå Energi och Region Västerbotten ägs formellt och faktiskt av Skellefteåkraft och Umeå Energi i och med hembudsrätten. Det är viktigt att poängtera att vare sig Skellefteåkraft eller Umeå Energi haft som ambition att överta majoriteten i någotdera bolag i AC Netkoncernen.

Vid ägarsamrådet i november 2018 diskuterades syftet med det begärda hembudet och på vilket sätt som befintliga ägare såg på hanteringen av ärendet. Det uttrycktes tydligt att AC Net, som i 20 år hanterats som en gemensam fråga, också skulle fortsätta hanteras gemensamt. En arbetsgrupp inrättades med uppdrag att föreslå en gemensam överenskommelse som alla ägare skulle kunna ställa sig bakom.

Regionala utvecklingsnämnden har behandlat ärendet den 4 april 2019, § 107.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

- Region Västerbottens ägarandel i AC-Net bolagen är 51 procent.

- Att ställa sig bakom att utredningen slutförs, hembudsprocessen slutförs och att eventuella försäljningsmedel hålls ihop och går till projektet digitalisera Västerbotten. Kommunerna och regionerna ska garanteras dialog och inflytande i processen i AC-Net bolagen.

VLL Innovation AB – likvidering

VLL Innovation AB bildades i slutet på 2015 för att under en försöksperiod av tre år (2016–2018) utvärdera ifall bolagsformen var en bra väg för att öka innovationsarbetet inom dåvarande landstinget. Bolaget har använt en extern konsult för att utvärdera innovationsbolagets verksamhet och om det uppfyllt landstingsstyrelsens direktiv. Utredningen visar på att bolaget till största del uppfyllt sitt uppdrag.

En parameter som fanns med i uppdraget var att bolaget skulle visa på att verksamheten kunde bli självfinansierande under försöksperioden. Detta arbete har inletts men har under försöksperioden inte uppnåtts till fullo. Bolaget har bidragit till att attrahera betydligt mer finansiering till landstinget än det landstinget själv investerat i bolaget, till stor del tack vare ett antal externt finansierade utvecklingsprojekt.

Bolaget har också visat på att det finns en betalningsvilja för de tjänster som bolaget erbjuder, t.ex. idéutveckling tillsammans med vården, test och utvärdering av lösningar, gemensamma värdeanalyser. Då bolaget dock inte kunnat få upp volym och skala i dessa tjänster, mycket på grund av de utmaningar som innovationsbolaget identifierat i såväl juridiken bakom som organisationens struktur och kultur för partnerskap, har bolaget inte kunnat bli en självfinansierande verksamhet.

Slutsatsen är dock att bolaget på ett bra sätt lyckats positionera VLL och Region Västerbotten som en ledande region när det gäller att arbeta med innovation och speciellt värdeskapande innovation i partnerskap med näringslivet, men att verksamheten för detta inte nödvändigtvis behöver drivas i bolagsform.

VLL Innovation ABs verksamhet har därför konsoliderats och kunskap, kompetens och koncept som utvecklats har övergått till förvaltningen inom Staben för Forskning och Utbildning under enheten, Innovation och forskningsanslag. Arbetet med innovation i partnerskap fortsätter därmed, men med ny hemvist sedan årsskiftet.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Ägarombudet får i uppdrag att på bolagsstämma för att fatta beslut om att bolaget VLL Innovation AB likvideras.

Kvarvarande medel i bolaget överförs till hälso- och sjukvårdsnämnden. Bolagets verksamhet bedrivs fortsättningsvis inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde.

Regionplan 2020–2023, budget 2020

Regionplanen är Region Västerbottens strategiska plan och politiska styrdokument. Den beslutas av fullmäktige och anger den övergripande inriktningen för Region Västerbotten 2020–2023 samt budget 2020.

Regionplanen är fullmäktiges direktiv för planering och budget. Utifrån den konkretiserar och omsätter styrelser och nämnder mål och uppdrag i sina verksamhetsplaner.

Regionplanen innehåller tolv mål inom tre målområden samt uppdrag till fullmäktigeberedningar, nämnder och styrelser. De syftar alla till att styra för att uppnå Region Västerbottens vision: Från fjäll till kust skapar vi gemensamt en attraktiv region med goda livsvillkor för alla.

Målområden och mål:

Mål 1: Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 2: Västerbotten är det barnvänligaste länet

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 3: Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet samt aktivt kultur- och föreningsliv

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 4: Västerbotten är en ledande miljöregion

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 5: Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, och patientnämnden

Mål 6: Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, och patientnämnden

Mål 7: Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 8: Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 9: Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 10: Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Målet riktas till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Folkhögskolestyrelsen och Patientnämnden

Mål 11: Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva, verka i samt flytta till

Målet riktas till Regionstyrelsen, Regionala utvecklingsnämnden och Folkhögskolestyrelsen

Mål 12: Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag

Målet riktas till Regionala utvecklingsnämnden

I planen finns också en beskrivning av god ekonomisk hushållning för perioden, finansiella mål samt regionens budget för 2020. Samtliga präglas av den omställning till hållbar ekonomi som Region Västerbotten ska genomföra de kommande åren.

De finansiella målen är:

- Regionen ska redovisa ett överskott för verksamheten resultat över planperioden 2020–2023 som motsvarar minst 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. År 2020 ska styrelser och nämnder redovisa ett resultat i balans, vilket innebär ett utfall som minst motsvarar budgeterat resultat.
- Marknadsvärdet av tillgångarna i förvaltningen av pensionsmedel ska senast år 2040 uppgå till hela pensionsskuldens bokförda värde (minst 100 procents konsolidering). Region Västerbottens totala pensionsåtagande ska vid utgången av 2020 vara finansierat till minst 48 procent.
- Investeringar ska över tid finansieras av egna medel. Lånefinansiering kan användas för att delfinansiera tillfälligt höga investeringsnivåer. År 2020 ska självfinansieringsgraden av investeringar uppgå till minst 25 procent.
- Total räntebärande låneskuld, exklusive pensionsskulden, får högst uppgå till 45 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. År 2020 ska räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst uppgå till 42 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Utgångspunkten för budgetramar per nämnd för 2020 har varit budgetramarna för 2019 och de budgetförändringar som redovisas i avsnittet omställningar och budgetförändringar för 2020.

Uppräkning för förväntade pris- och löneökningar har gjorts efter landstingsprisindex inklusive läkemedel som för 2020 är 2,5 procent. Precis som tidigare år används ett differentierat index till verksamheten. Alla nämnder och styrelsen räknas upp med två procent och resterande fördelas efter förväntad utveckling.

Regionfullmäktige ställer följande till nämndernas förfogande 2020:

Regionstyrelsen	3.072 miljoner kronor
Hälso- och sjukvårdsnämnden	4.872 miljoner kronor
Regionala utvecklingsnämnden	299,9 miljoner kronor
Folkhögskolestyrelsen	9,61 miljoner kronor
Patientnämnden	5,88 miljoner kronor
Revisionen	7,83 miljoner kronor

Måltidsnämnden och kostnämnden hanteras enligt särskild ordning.

Regionfullmäktige beslutar att anvisa 7,83 miljoner kronor till revisionen i budgeten för 2020. Budgeten är uppräknad med index samt tillskott för höjda arvoden. Regionfullmäktiges presidium har hanterat ärendet i särskild ordning.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att fastställa upprättat förslag till Regionplan 2020-2023 samt budget 2020. Regionfullmäktige ger regionstyrelsen bemyndigande att göra tekniska omfördelningar av ramarna.

Skattesatsen för 2020 fastställs till 11,30 kronor per skattekrona.

Särskilt yrkande: Alliansen

Särskilt yrkande: SD

Reservation: Alliansen

Reservation: SD